

Skladebné druhy programní hudby

Mezi programní a absolutní hudbou není přesná hranice. Řada skladeb z oblasti absolutní hudby má programní prvky. Příkladem může být použití melodie známé písně nebo napodobení zvuků z přírody ve skladbách, které samy o sobě mimohudební obsah nemají (variacie, smyčcový kvartet atd.). Běžně se programní prvky vyskytují ve vokálních a vokálně-instrumentálních skladbách, i když v nich je mimohudební obsah zřetelně vyjádřen již textem.

Následující příklady programní hudby představují různé způsoby vyjádření mimohudebního obsahu – pouze hudbou samotnou nebo hudbou spojenou s vyjadřovacími prostředky z jiných uměleckých oborů.

Melodram je spojení mluveného slova a instrumentální hudby.

Recitovaným textem bývá rozsáhlejší báseň nebo divadelní hra. Hudební doprovod, komponovaný přímo na daný text, může být určen pro libovolné obsazení, např. pro klavír, kytaru, loutnu, komorní soubor či orchestr.

Doprovázející hudba vyjadřuje obsah textu a dále ho svými charakteristickými prostředky rozvíjí a dokresluje.

V průběhu skladby se hudba střídá s úryvky textu nebo s ním zní souběžně.

Velká část melodramu
Vodník se hraje v jezeře.

Symfonická báseň je rozsáhlejší jednovětá (tzn. není členěna na větší uzavřené celky – věty) **orchestrální skladba. Vyjadřuje nějaký mimohudební obsah pouze hudebními prostředky.**

Při koncertním provedení symfonické básně bývá někdy v programu koncertu uvedena i podrobně zpracovaná předloha, podle které skladatel skladbu komponoval.

Balet je jevištní dílo, ve kterém je ucelený děj vyjádřen pouze hudbou, tancem a pantomimou (druh hereckého projevu beze slov).

Baletní hudba vzniká vždy na libreto (podobně jako opera).

Rozsah baletu bývá různý – od krátké, několikaminutové skladby až po rozsáhlé celovečerní dílo.

Někdy se hudba z baletů provádí pouze koncertně.

